Henk Kroes

Terkaple, 1 novimber 1938
Ljouwert, 15 septimber 2026

Overdenking bij de uitvaart van Henk Kroes
(ds. Hinne Wagenaar, woensdag 23 september 2026, De Friese versie zoals uitgesproken tijdens de uitvaart staat op pag. 4)

Toen Henk me vroeg om voorganger te zijn bij zijn uitvaart, had hij meteen een Bijbeltekst in gedachten die ik dan wel zou kunnen gebruiken. Want 'de boer moat sels de leie ha!' (de boer moet zelf de leidsels in handen houden'). Henk hield er altijd van om de regie zelf in handen te hebben. Maar hij wist op dat moment niet precies waar die woorden in de Bijbel te vinden waren. Later appte hij me: 'De hemel is de hemel van de HEER, de aarde heeft Hij aan de mensen gegeven.' (Psalm 115, 16)

Ik vroeg hem later of we de hele psalm 115 zouden lezen bij het afscheid. Nee, dat vond hij te zwaar en te ingewikkeld. Hij vroeg: 'Wat heeft Oosterhuis ervan gemaakt?' We gebruiken bij Nijkleaster immers vaak de psalmvertolking van Huub Oosterhuis. Ik had er zelf ook al naar gekeken: 'Nee, die is ook niet zo toegankelijk voor een gelegenheid als een afscheid.' 'Dan gebruiken we alleen dat ene vers', zei Henk.

Dat geeft meteen aan hoe Henk met de Bijbel omging. Hij was geen scherpslijper en ook niet dogmatisch. Hij was zijn hele leven betrokken bij de kerk, maar op zijn eigen manier. 'Ik was meer begaan met de gemeenschap van het dorp,' zei hij. Maar de laatste 20 jaar van zijn leven twintig jaar veranderd dat ingrijpend. Hij luisterde met plezier naar onze preken, zong en bad intens en innig mee.

Dat had, denk ik, te maken met de ruimte die hij in onze gemeenschap ervoer. Ruimte voor iedereen om haar, om zijn eigen weg te vinden. En vooral omdat het niet meer zozeer ging om erover na te denken en te discussiëren. Maar dat er een focus was op het leven zelf: op ons hart en op onze handen. Dat het ging om de zoektocht naar het goede leven. De combinatie van ora en labora, bidden en werken, spiritualiteit en maatschappelijke betrokkenheid, dát sprak Henk aan. Hij wilde met zijn handen geloven.

Henk was enorm betrokken op de aarde en het klimaat. Hij maakte zich grote zorgen over de toekomst van de schepping en van de mensheid. Daarom waren die woorden uit Psalm 115 zo belangrijk voor hem. De hemel behoort God toe, maar de aarde is aan ons mensen gegeven. Wij zijn verantwoordelijk voor die aarde, we mogen haar niet verkwanselen! Henk was ongeduldig en kritisch ten opzichte van de kerk, de politiek en de maatschappij. Het was zijn passie om voor de aarde te zorgen.

De tekst die Henk tijdens één van zijn Camino pelgrimstochten op een steen schreef, was belangrijk voor hem. We hebben zojuist naar de Friese vertaling geluisterd. Later bleek het een tekst van Paul van Vliet te zijn. Henk en Eppie Dam (die ons in deze zomer van 2026 ook is ontvallen) hebben een uitgebreide correspondentie gehad over de vertaling van deze tekst (de foto van de steen en de teksten staan onder deze overdenking)

Het is trouwens niet zo vreemd dat deze tekst Henk zo dierbaar was. Want het gaat over geloof met de handen.

De tekst gaat over mensen die hard willen werken en doorgaan met hun kop in de wind. Het gaat in deze tekst over mensen die durven te beginnen aan iets wat onmogelijk lijkt, die risico's durven te nemen. Het gaat over mensen die doorgaan na tegenslagen en die weer opstaan. Het gaat over mensen die geen water bij de wijn doen en niet alleen maar na de kosten kijken. Het gaat over mensen met moed en vertrouwen! Om dan te eindigen met het laatste couplet:

Ik geloof in het beste, van vandaag en van morgen,
ik geloof in het mooiste, 's nachts en overdag.
Ik zoek het maximale wat er nog in zit,
in vandaag en in morgen, in mij en in jou.

Nu ik deze woorden voorlees, raakt het me en moet ik tegelijkertijd ook glimlachen. Want dit lied van Paul van Vliet is eigenlijk een beschrijving van Henks eigen spiritualiteit, van zijn eigen geloof met zijn handen.

Het is ook is een prachtige omschrijving van de 15 jaar waarin we met Henk hebben gewerkt aan de realisatie van de nieuwe kloosterbeweging in Jorwert en omgeving: Nijkleaster. Bijna iedereen zei daarover: 'Dat is onmogelijk, dat gaan jullie niet redden, het is veel te duur, het druist in tegen de tijdgeest, dat houden jullie nooit vol.' Sommigen die niet al te negatief wilden klinken, spraken de woorden: 'Nou, jullie hebben wel heel veel vertrouwen.' Precies, dat waren rake woorden! Want geloven gaat over het vertrouwen dat het goed zal komen. Net zoals in het lied van Desmond Tutu dat we tijdens de Paaswake op de vroege Paasochtend altijd zingen:

Goodness is stronger than evil;
love is stronger than hate;
light is stronger than darkness;
life is stronger than death.
Victory is ours, victory is ours
through him who loved us.

Het was een groot voorrecht om met Henk samen te werken, samen te strijden, door de diepten heen te trekken, het onmogelijke mogelijk te maken, om samen met hem Nijkleaster-Klooster Westerhûs te mogen realiseren.

En dat geldt voor ons allemaal. Het was een voorrecht hem te kennen: als vader, als grootvader, als familielid, als vriend, als collega, als bestuurder, als lid van de kerk en van de Nijkleaster-mienskip. als mens.

Wat zullen we hem vreselijk missen! Moge zijn nagedachtenis ons tot zegen zijn. Laten we zijn inspiratie levend houden!

Amen.

Ik hoopje op

Ik hoopje op minsken dy't bergen fersette,
dy't trochbite kinne mei de kop yn 'e wyn.
Ik hoopje op minsken dy't rinne oer wetter,
't geloof fan de lytsen, tsjin de machthawwers yn.

Ik hoopje op minsken dy't dingen begjinne
dêr't nimmen fan wit hoe't it ôfrint miskyn.
Ik hoopje op minsken fan weagje en winne,
dy't net prakkesearje oer wetter bij wyn.

Ik hoopje op minsken dy't hiel wat fersjouwe,
dy't op foarhân net freegje hoe djoer en wêrom.
Ik hoopje op minsken mei moed en fertrouwen:
fan doch it mar al, en sjoch mar net om.

Ik hoopje op minsken dy't alles ferlearen,
dy't weisakke binne en de djipten trochgien.
Ik leau yn 'e strider dy't dat tij wist te kearen
en oerein kommen is om wer fierder te gean.

Ik leau yn it bêste, fan hjoed en fan letter,
ik leau yn it moaiste, nachts en oerdei.
Ik sykje it maksimum wat der noch yn sit,
yn hjoed en yn letter, yn mij en yn dij.

(nei Paul van Vliet / ferfrysking Eppie Dam)

Ik hoop op

Ik hoop op mensen die bergen verzetten,
die door blijven gaan met hun kop in de wind.
Ik bid om mensen die risico's nemen,
die vol blijven houden met het geloof van een kind.

Ik bid om mensen die dingen beginnen
waar niemand van weet wat de afloop zal zijn.
Ik bid om mensen die met vallen en opstaan
niet willen weten van water in de wijn.

Ik hoop op mensen die blijven vertrouwen,
die van tevoren niet vragen voor hoeveel en waarom.
Ik bid om mensen die door blijven douwen:
van doe het maar wel, en kijk maar niet om.

Ik bid om het beste van vandaag ,en van morgen,
ik bid om het mooiste waar ik van hou.
Ik zoek naar het maximum wat er nog in zit,
in vandaag en in morgen, in mij en in jou .

Preek bij het afscheid van Henk Kroes
(ds. Hinne Wagenaar, woansdei 23 septimber 2026)

Doe't Henk my frege om foargonger te wêzen by syn begraffenis, doe hie hy ek daliks in tekst yn de holle dy't ik wol brûke koe. Want sjoch: 'de boer moat sels de leie ha!' Henk mocht altyd graach de regy yn hannen hawwe. Mar hy wist doe net krekt wêr't dy wurden yn de Bibel te finen wienen. Dat appte hy my letter: 'De himel is de Heare sines, mar de ierde hat Er oan de minsken jûn.' (Psalm 115, 16)

Ik frege him letter oft wy de hiele tekst fan de Psalm ek brûke moasten. Nee, dat wie him te yngewikkeld en te swier. Hy frege: 'Wat hat Huub Oosterhuis der fan makke?' De troch Huub Oosterhuis bewurke Psalmen brûke wy faak by Nijkleaster. Ik hie der ek al nei sjoen en sei: 'Nee, dy is ek net sa tagonklik'. 'Dan brûke wy allinne dat iene fers', sei Henk.

Dat jout daliks wol oan hoe't Henk mei de Bibel omgong. Hy wie net dogmatysk of skerpsliperich. Hy hat in libbenlang belutsen west by tsjerke, mar op syn eigen wize. 'It gie my mear om de mienskip fan it doarp, sei hy dan.' Mar yn de lêste 20 jier is dat wol feroare. Hy harke mei wille nei ús preken, song en bidde mei ynmoed mei.

Dat hie, tink ik, te meitsjen mei de romte dy't hy yn ús mienskip fûn. Romte foar elkenien om har en om syn eigen wei te finen. En foaral ek omdat it net mear sasear gie oer it tinken en de diskusje dêroer. Mar oer it libben sels: oer ús hert en oer ús hannen. Oer it sykjen fan it goede libben. De kombinaasje fan ora en labora, bidde en wurkje, spiritualiteit en maatskiplike ynset, dat spruts Henk oan. Hy woe leauwe mei syn hannen.

Henk wie ôfgryslik belutsen op de ierde en it klimaat. Hy siet bot yn oer de takomst fan de skepping en fan de minsken. Dêrom wienen dy wurden út Psalm 115 wichtich foar him. De himel is fan God, mar de ierde is de minsken jûn. Wy binne ferantwurdlik foar dy ierde, dy meie wy net ferkwanselje! Henk wie ûngeduldich en kritysk tsjinoer tsjerke, polityk en maatskippij. It wie syn passy om te soargjen foar de ierde.

De tekst dy't Henk by ien fan syn Camino pelgrimaazje tochten op in stien skreaun hat, wie wichtich foar him. It bliek letter in tekst te wêzen fan Paul van Vliet. Henk en Eppie Dam (dy't yn dizze simmer fan 2026 ek ferstoarn is) hienen in wiidweidige korrespondinsje oer de oersetting fan de tekst. Henk hie in Hollânske ferzje fan Sietske Visser meikrigen op syn tocht. Stadichoan waard hy thús by de oersetting fan Eppie Dam.

Dat dizze tekst Henk dierber wie is net sa frjemd. Want it giet oer it leauwe mei de hannen. It giet oer minsken dy't hurd krewearjen en har koppich ynsette: bergen fersette, trochbite, rinne oer it wetter. It giet oer minsken dy't it oandoare om wat ûnmooglik liket wol te begjinnen, dy't weagje en winne. Sûnder weet te hawwen fan 'e ôfrin. It giet oer minsken dy't net bang binne foar wurk, dy't net allinne mar nei de kosten sjogge en moed hâlde en fertrouwen. It giet oer minsken dy't striders binne, dy't trochgeane nei tsjinslach en ferlies, dy't oerein komme en wer fierder geane.

Om dan te eindigjen mei it lêste fers:

Ik leau yn it bêste, fan hjoed en fan letter,
ik leau yn it moaiste, nachts en oerdei.
Ik sykje it maksimum wat der noch yn sit,
yn hjoed en yn letter, yn mij en yn dij.

No't ik dit sa foarlês rekket it mij en moat ik tagelyk ek glimkje. Want dit liet fan Paul van Vliet is eins in beskriuwing fan Henk syn eigen spiritualiteit, fan syn eigen leauwe mei de hannen. En it is ek in moaie omskriuwing fan de 15 jier dat wy mei Henk wurke ha oan de realisaasje fan de nije kleasterbeweging yn Jorwert en omkriten: Nijkleaster. Dêr't hast eltsenien oer sei: dat is ûnmooglik, dat rêde jim net, dat is fierstente djoer, dat is tsjin de geast fan de tiid yn, dat hâlde jim net fol. Guon dy't net al te negatyf klinke woenen seinen: 'No, jim hawwe wol in protte fertrouwen.'

Krekt, dy hienen it goed sketten! Want leauwe giet oer fertrouwen, dat it goedkomme sil. Krekt as yn de wurden fan Desmond Tutu dy't wy altyd sjongen yn de Paaswake op de iere peaskemoarn:

't goede is sterker as 't kweade
Leafde sterker as haat
Ljocht is sterker as tsjuster
Libben sterker as dea.
Hy hat oewûn. Hy hat oerwûn.
Syn leafde draacht ús.

It wie in grut foarrjocht om mei Henk op te arbeidzjen, mei-inoar te knokken, elkoar troch de djipten hinne te lûken, mei-inoar bergen te fersetten, te rinnen oer it wetter, it ûnmooglike mooglik te meitsjen. Om mei-inoar Nijkleaster – Kleaster Westerhûs te realisearjen.

En dit jildt foar ús allegearre. It wie in foarrjucht om him te kennen: as heit, as pake, as famyljelid, as freon, as collega, as bestjoerder, as lid fan tsjerke en fan Nijkleaster, as minsk.

Wat sille wy him ferskriklik misse! Dat syn neitins ús ta seine wêze mei. Lit ús syn ynspiraasje libben hâlde!

Amen